

PÕLVNEMISLUGU

Sugu ei lahku soosta, võsu ei veere kannusta. (Väike- Maarja)

Nr. 2

veebruar

1998.a.

Eesti Genealooogia Seltsi rahvusvahelistest sidemetest.

Eesti Genealooogia Selts on oma taasloomisest alates arendanud intensiivselt rahvusvahelist tegevust. Esimesed sidemed loodi hõimuvelledega Soomes. Juba **1991.** aastal esines meie palvel EGS üldkoosolekul loenguga **Soome Suguvõsaurijate Seltsi (Soomen Sukututkimusseura - SSS)** sekretär Pertti Vuorinen. Tema ettekanne oli SSS-i ajaloost ja tänapäeva tegemistest.

Juba järgmisel **1992.** aastal sain kutse SSS-i XV üleriigilistele Soome riigi ja **SSS-i 75 a. juubelile** pühendatud suguvõsaurijate õppepäevadele. Need toimusid Soome loodeosas Imatra linnas. Kõik kulud (nagu ka edaspidiste meie inimeste külaskäikude puhul) Soomes viibimisel kattis SSS ja sel suvel lisaks hr. Taisto Suontausta, kes sõidutas mind ligi 1000 km Soomet pidi isikliku autoga. Sellel matkal tutvusin Lahti kohaliku suguvõsaurijate seltsi tööga. Pidasin neile loengu uurimisvõimalustest Eestis. Külastasime Hämenlinnas maakonnaarhiivi ja Hämenlinna uut raamatukogu. Lisaks tutvusin Helsingis SSS-i keskusega ja sealse raamatukoguga.

Suguvõsaurijate päevadel andsin üle eesti suguvõsaurijate tervitused soome kollegidele juubeli puhul.

1993.aastal otsis meiega sidet **Rootsi suguvõsaurijate selts (Sveriges Släktförbund)**. Meie kirjale, milles pakkusin koostööd ja kogemustevahetust siiski kohe vastust ei järgnenu. Alles Turu linnas **1995.aastal Soome suguvõsaurijate messil Turus** kohtusin Rootsi paviljonis nende ajakirja toimetaja Elisabeth Thorselliga. Sellest ajast alates saadab ajakirja toimetuse meile regulaarselt oma ajakirja. Seni saadud ajakirja numbrid, samuti ka kõik teised välismaalt saadud ajakirjad ja teised trükised asuvad meie seltsi raamatukogus.

1993.aastal võttis meiega ühendust **Saksa-Balti Genealooogiaühing (Deutsch-Baltische Genealogische Gesellschaft)**, milline asub Saksamaal Darmstadtis linnas. Nad saatsid meile oma 1994.aasta Genealooiapäevade osavõtuandkeedi ja programmi lootuses, et saadame oma esindaja kohale. Kahjuks ei leidunud meil osavõtjaid, kuna kulude katmist nende poolt ei toimunud. Ka seltsi poolt polnud võimalik kulusid kompenseerida. Me saatsime neile kirjaliku tervituse. Nende ankeet tuli ka järgmisel aastal, kuid kahjuks olid võimalused ikka endised - me ei saanud osaleda, sest sõita tuli kaugele ja kulud oleks olnud suured.

1994.aastal toimus **Helsingis Põhjamaade** (Soome, Norra ja Rootsi) arvutit kasutavate suguvõsaurijate **VI konverents**. Seda korraldatakse igal aastal kordamööda igas neist kolmest riigist. Saime SSS-ilt kutse ja meie poolt õnnestus sellest osa võtta juhatuse liikmel Jüri Müntelil. Jälle viisa ja sõit sinna ja tagasi oli omal kulul.

1994.aastal toimus SSS, EGS, Soomes asuva Tuglase Seltsi ning Tallinna Soome Instituudi korraldusel suguvõsaurijate ühisseminar teemal: ümberasumine üle Soome lahe mõlemale poole sajandite jooksul. Seminar toimus kahes osas. **Helsingis 20.-21.04.1994** ja **Tallinnas 22.-23.10.1994**. Ühisseminaril ettekannetega esinejad olid: **Helsingis** - Eesti poolelt: prof. Peeter Järveldi Tartu Ülikoolist "Eesti juristide suguvõsade uurimisest", pr. Virve Orav "Soomlasist pärit perekonnad Vaivaras" ja allakirjutanu "Suguvõsaurimisega seotud probleeme Eestis". Soome poolt: hr. Georg Luther "Soomlastest kirikuõpetajad Eestis ja Liivimaal", hr. Eljas Orrman "Eestlased Soome lõunarannikul". **Tallinnas** seminaril: Soome poolelt - hr. Georg Luther "Arvelad, Arveliused ja Arvellid Soomes ja Eestis", hr. Eljas Orrman "Eestlased Soome lõunarannikul 1700 paiku". Eesti poolelt esinesid: hr. Heldur Palli "Soomlased Eestis 1600 - 1700 paiku", pr. Liivi Aarma "Soome kirikuõpetajad Eestis".

Helsingis toimus meile ekskursioon Soome Riigiarhiivi (Valtioarkisto) ja Tallinnas kõigile osavõtjatele ekskursioon Kolga mõisa, kus mõisahoonet tutvustas selle mõisa kunagiste omanike ja ühtlasi ka praeguste omanike järeltulija hr. Andres Stenbock.

1994. aastal korraldas SSS korjanduse meie seltsi toetuseks. Koguti ümberarvestatult ca 10 000 EEK. Kogutud raha eest ostsid soomlased kogu Soomet haarava mormoonide ICI mikrokaardikogu ja kinkisid selle koos vastava lugemisaparaadiga meie seltsile. Ülejäänud raha eest ostsid soomlased meie soovile vastu tulles mormoonidelt meie Perekonnaseisumeti personaalide mikrofilme.

1994. aastal toimus Soome SSS-i korraldusel **II suguvõsaurijate mess** Turu linnas **19.-21.05.**

Allakirjutanu sai sinna kutse osalemiseks messil eksperdina Eesti suguvõsaurimist puudutavais küsimustes. Võtsin sellest osa samadel tingimustel kui Imatra õppepäevadest 1992.aastal. Mess kujutas endast suurejoonelist ettevõtmist Turu linna messikeskuses. Osavõtvaid seltsi ja firmasid oli palju. Seal kahel päeval a 2 tundi olin valves infopunktis ja vastasin suguvõsaurimist puudutavaile küsimustele Eesti osas. Küsijaid jätkus kõigiks nendeks neljaks tunniks. Messi ajal toimus ka järjekordne SSS-i iga-aastane õppepäev vastavasisuliste loengutega.

1995.aastal 14. augustil viibis Eestis Balti-Saksa Genealoogiaühingu sekretär **pr. Ursula Storhas**. Juhatuse liikmed, kellel oli parajasti võimalik (oli puhkuste aeg) kohtusid temaga TA Raamatukogu ruumes. Vestlesime ca kaks tundi. Lahkudes kinkis pr. Storbas meile oma ühingu väljaande "Meie surnud", milline asub praegu EGS raamatukogus.

1996.aastal toimus SSS-i, Rootsi Suguvõsaurijate Ühingu, Tuglase Seltsi, Tartu Ülikooli Raamatukogu ja EGS-i ühisseminar **09.-10.novembril Tartus** teemal "Soome, Rootsi ja Eesti üliõpilased Uppsala, Tartu ja Turu ülikoolides". Sellel seminaril esinejad olid Eesti poolelt: hr. Arvo Tering TÜ Raamatukogust "Balti üliõpilased Tartus, Uppsalas ja Turus 1600 - 1700, hr. Juhan Maiste "Johann Wilhelm Krause aegade peegelduses", hr. Peeter Olesk "Genealoogia ja personoloogia". Rootsi poolelt esines prof. Bo Lindberg "Jonas Magni - Jämnlikhetens Försvavre?". Soome poolelt: hr. John Strömberg "M. Wexionius responderer - en studentengrupp under Abo akademis grundläggningsskede" ja hr. Jussi Nuorteva "Kolme ülikooli vahel. Soome üliõpilased Turu, Tartu ja Uppsala ülikoolides."

Kuna 1995.aastal Turu messi ajal autasustati allakirjutanut SSS-i kirjavahetaja aunimetusega, siis saan sellega seoses kõik SSS-i poolt väljaantud trükised tasuta. Loomulikult lähevad need kõik EGS-i raamatukogu täiendamiseks Minu arvamise järgi sisaldavad meie suguvõsaurijatele huvitavat infot just Soome SSS-i ajakiri "Sukutieto". Ülejäänud perioodika on: Rootsi ühingu häälekandja "Släkt- historiskt Forum". Kahjuks on see rootsikeelne, seega lugemisega on raskusi. Lisaks SSS-i ajakiri "Genos", milline sisaldab teoreetilisi artikleid ja soome uurijate ja nende tööde loetelusid koos autorite koordinaatidega, suguvõsauringuid. On veel rootsi seltsi eestikeelne trükis "Svenska Antavlor".

Soomest on olnud arvukalt (ka mujalt välismaalt) üksikute uurijate pöördumisi meie seltsi poole, et abistada neid uurimisel. Mõningaile oleme saanud olulist abi osutada, kuid enamikus on tulnud piirduda konsultatsioonidega, kuna nende soovide täitmine nõuaks põhjalikku uurimistööd, milleks meil kahjuks veel jõudu ei jätaku. Tihti puudutavad nende küsimused perioodi enne Põhjasõda või viimase sõja keerises kadumaläinud inimesi. Mõlema perioodi uurimine on problemaatiline.

Oleme püüdnud ühendust võtta ka meie lõunanaabrite suguvõsaurijatega, kuid kahjuks ei Lätis ega Leedus ei ole vastavat seltsi. On vaid üksikuurijad ja Leedus veel väike sektsioon TA juures.

EGS juhatuse esimees H. Talvoja

PL-i eelmises numbris tõime ära Tallinna osakonna nimekirja. Nende hulgas on ka uued liikmed, kellede poolt uuritavaid paikkondi ja perekonnanimesid ei ole varasemates infolehtedes avaldatud. Nende 13-ne nimekirjas on nime järel sulgudes seltsi asutamise aeg, edasi uuritav koht-vald-kihelkond-maakond ning uuritavad perekonnanimed.

1. ERIK HEINMAA	(12.10.96) Võsu alev	Einmann
2. PEETER KIPPASTO	(14.10.95) Tartumaa, Tähtvere vald Hiiumaa, Kärdla, Vormsi Tallinn (Balti Saksa) Läänemaa, Oru vald	Kippasto Dahl Roth Link
3. HELJO KÕRBE	(09.03.96) Harju-Jaani Raasiku vald	Pakasto Vatmann, Roop, Kuuskman, Parrats, Gerberg, Linberg
4. EDA LEPP	(12.04.96) Viljandimaa, Sürgavere Võrumaa, Kooraste Järvamaa, Albu	Groosthal Taba Groosthal
5. VÄINO MÄE	(14.10.95) Lääne-Virumaa, Viru-Nigula khk.	Mäe, Tiitso, Toffer, Möllits
6. MAIRE PIKK	(10.02.96) Peningi vald Valjala vald Aseri, Kalvi vald, Jüri vald	Kotkas Iin, Post Nikeborn
7. RENATE PÕDER	(11.05.96) Viljandimaa, Helme, Virumaa	Odde-Ode
8. REET ROOSIMAA	(22.04.97) Helme Keila Lihula Kose Võisiku vald Väätsa vald, Piometsa Hiiumaa, Pühalepa	Villemson, Johannson, Vares Markus, Runge Markus Runge/Neufeld Runge Roosmann
9. EMMA TAKIS	(10.02.96) Kuusalu Pilistvere	Karjamets/Spriit Odenberg Janno
10. MEIDA TEDER	(09.03.96) Tartumaa (endine), Avinurme vald Lohusuu või Torma khk	Müür

11. ELINA TUULIK	(11.10.97) Saarde, Laiksaare Valjala Sõrve Kilingi-Nõmme	Tamm, Mitt Põld, Lehtsalu (Viiding), Kairlem Tuulik Nõmm
12. AITA MÄGI	(11.11.97) Koeru Helme Avinurme	Bremet (Premet) Lill Mägi, Allmann
13. MARINA VLADIMIROVA	(12.97) Tartumaa	Meema

Mis tehtud, teoksil ja tulemas.

**EESTI GENEALOGIA SELTSI TALLINNA OSAKONNA
TÖÖST AASTATEL 1995 - 1997**

22. 04. 1995.a. ORGANISATSIOONILISED KÜSIMUSED.

Tallinna piirkonna seltsiliikmete kokkusaamisi korraldasid 1995.a. kevadeni EGS juhtkonna liikmed H. Talvoja, H. Onno, T. Tammar ja E. Nugis. Nende töökoormuse kergendamiseks valiti EGS Tallinna osakonna töö organiseerimiseks osakonna juhatus koosseisus: Endla Nugis, Helgi Reinsalu ja Rafael Tuisk. Juhtroll usaldati R. Tuisule. Otsustati hakata koos käima oktoobrist maini (k.a.) iga kuu teisel laupäeval algusega kell 11.00 Katleri Põhikoolis Lasnamäel.

14. 10. 1995.a. SELTSI LIIKMETE UURIMUSTEST.

- Seltsi liikmed Helju Linder, Viivi Livalent, Paul Valton ja Helgi Reinsalu tutvustasid oma töid.
- Helju Linder jagas oma kogemusi kodukandi uurimisel külaelanike suulise küsitluse põhjal.
- Viivi Livalent rääkis tööst Tallinna Ajaloomuuseumi fondisäilikutega, milliste abil tal õnnestus saada ülevaade teda huvitavast Läänemaa Liivi (Parmeli) mõisast (von Livenid).
- Paul Valton demonstreeris Hiiumaa Käina valla VALTONI suguvõsa sugupuud.
- Helgi Reinsalu näitas ja tutvustas oma seinatabelit ESIVANEMATE RING, kus on peale kantud tema kindlakstehtud esiisad ja - emad kümnest eelnenud põlvkonnast, vanim leid sünniga 1689.aastast.

11.11.1995.a. SUGUVÕSA KOKKUTULEK.

- Seltsi liikmed Helgi Onno ja Pille Mäerand jutustasid suguvõsa kokkutulekutest.
- Helgi Onno osales KLINKIDE suguvõsa kokkutulekul 12. 08. 1995.a. Soomes Punkalaidol. Saime ettekujutuse väga hästi korraldatud ühepäevasest asjalikust kokkutulekust, millel osales umbes 50 inimest.
- Pille Mäerand jutustas Pärnumaalt Häädemeekest pärit KODARASE suguvõsast. Kooskäimised said alguse lapsepõlve mängukaaslaste kokkutulekutest. Nüüdseks on koostatud sõnas ja pildis raamat Eva ja Madis Kodarasest ja nende järglastest.

09. 12. 1995.a. JÕULUD ON TULEMAS.

Oli jõulueelne kohvilaud küpsistega ja küünlavalgusega. Imetleti vanu jõulukaarte ja vesteldi esivanemate jõulukommetest.

13. 01.1996.a. TÖÖST ARHIIVIDES.

Seltsi juhatuse esimees H. Talvoja jutustas tööst arhiivides (Eesti Ajalooarhiiv, Tallinna Linnaarhiiv, Eesti Riigiarhiiv). Ta tutvustas veelkord nõudeid, mida arhiivitöö uurijale esitab ja kirjeldas neid võimalusi andmete hankimiseks, mida meie arhiivides hoitavad materjalid suguvõsauurijatele pakkuda võivad.

10.02.1996.a. HERALDIKA - TEADUS JA KUNST.

Meie külaliseks oli Eesti Muinsuskaitse Seltsi heraldikaekspert Priit R. Herodes. Saime ülevaate vappide, lippude ja peremärkide ajalooost. Eestis on vapiregister alates 1991.aastast, sellesse on kantud 156 - 158 isiku perekonna- ja suguvõsavappi. Peremärk ei välista vappi ja vastupidi.

9. 03. 1996.a. OSAVÕTT SELTSI ÜLDKOOSOLEKUST KADRIORU KESKKOOLIS.

13. 04. 1996.a. EESTLASTE NIMEDE KUJUNEMISEST.

Ajaloolane Heldur Palli jutustas rahvastikuajaloo kui omaette teadusharust, millele pandi alus aastail 1886 - 1889. Eriti huvipakkuvad olid tema selgitused eestlaste nime kujunemise kohta. Sellest võib lähemalt lugeda Eesti Teaduste Akadeemia väljaannetest:

1. Heldur Palli. Eesti rahvastiku ajaloo allikad 1712 - 1940. Tln.1995
2. Heldur Palli. Eesti rahvastiku ajalugu aastani 1712. Tln. 1996

12. 05. 1996.a. MUINSUSKAITSEST, EHITUSMÄLESTISTE HOIDMISEST JA RESTAUREERIMISEST.

Külaliseks oli Riigi Muinsuskaitseameti ekspertiisiosakonna juhataja Ülo Puustak, kes andis ülevaate muinsuskaitse ajaloost (juba 1468.a. leidub andmeid sakraalehituste kaitse kohta) ja tänapäevast. Meil reguleerivad muinsuskaitset asjaõigusseadus, muinsuskaitseadus, planeerimis- ja ehitusseadus. Riigikogu poolt on ratifitseeritud rahvusvaheline Haagi konventsioon kultuuri- ja looduspärandi kaitse kohta. Muinsuskaitset reguleerivad ka mitmed määrused. Meil on kaitse all umbes 19000 arheoloogilist, ajaloolist jm. mälestist.

12. 10. 1996.a. ORGANISATSIOONILISED KÜSIMUSED.

- H. Talvoja jagas teavet uutest võimalustest seltsi töös, täienduskursustest, mormoonidelt ostetud uutest filmidest, eelseisvast soome - rootsi - eesti seminarist ja isikukaitseadusest.
- H. Reinsalu korraldas anonüümse kirjaliku küsitluse saamaks ülevaadet seltsi liikmete rahulolust osakonna tööga ja ettepanekuid töö edasiseks korraldamiseks. Küsitluse tulemused olid organisaatoritele rõõmustavad, sest tööga oldi rahul ja soovitati samas vaimus jätkata. Osakonna juhatusele valiti abiks uus liige Ants Roomets.

08. - 10. 11. 1996.a. VÕIMALUS OSA VÕTTA SOOME - ROOTSI - EESTI ÜHIS-SEMINARIST TARTUS. Seda võimalust kasutas ainult seltsi juhatuse esimees H. Talvoja.

14. 12. 1996.a. SAAREMAA NASVA KÜLA AJALOOST.

Seltsi liige Kalle Kesküla andis huvitava ülevaate Nasva küla ajaloost ja sellest kuidas ja kust on saadud andmeid küla kohta. Nasva küla elanike kohta on koostatud umbes 50 sugupuud.

1997.a. tegevuse kohta loe laualehest PÕLVNEMISLUGU nr. 1 11 / 1997.a.

EGS Tallinna osakonna tööst on aktiivsemalt osa võtnud umbes 30 seltsiliiget (Väino Mäe, Martin Nõlvak, Ants Roomets, Aino Villemsoo, Viivi Livalent, Helgi Reinsalu, Rafael Tuisk, Ants Tulp, Ants Härma, Ulrich ja Helvi Hödrejärvi, Kalle Kesküla, Helgi Onno, Emma Takis, Helgi Laht, Helju Linder, Lily Taal, Harri Talvoja, Harry Tuulik, Koidula Ameerikas, Peeter Kippasto, Endla Nugis jt.

Märkmeid tegi osakonna juhatuse liige Helgi Reinsalu

Edasises plaanis on...

14.02.1998 kell 11.00 Katleri Põhikoolis - ettekanne TPÜ professorilt Pille Kipparilt teemal: "Talupojad ja mõisarahvas rahvaluule valgusel.

14.03.1998 kell 12.00 Seltsi üldkoosolek Tartus.

Asjakohast nalja.

See oli ammu.

"Niisiis, teid süüdistatakse kelmuuses. Te pakkusite klientidele igavese nooruse eliksiiri. Kas teid on varem kohtulikult karistatud?"

"Jah, see oli ammu 1660, 1750 ja 1895. aastal".

Segased suhted.

"Kas sa tead, et ma abiellusin lesega, kellel on täiskasvanud tütar. Varsti abiellus minu lesk isa selle tütreaga. Nüüd olen ma oma isa äi". - "Hull lugu!" - "See pole veel kõik. Minu tütar on ju ka minu ema, eks?" - "Nii küll." - "...Ja tema ema on vanaema. Aga et ma temaga abielus olen, siis olen ma iseenda vanaisa."

Pikk iga ja reklaam.

Reporter: "Täna saate te 120 aastaseks. Millega te seletate sellist pikka iga?"

Taat: "Sellele küsimusele saan ma vastata homme. Täna lõpetan ma läbirääkimised vitamiinivabriku, õlletehase ja piimakombinaadi reklaamiosakonnaga".

Kui vana.

"Poju, kui vana on sinu isa?"

"Niisama vana kui mina."

"Kuidas nii?"

"Väga lihtsalt: tema sai minu isaks siis, minu kui ma sündisin."

Tasub teada

Meelespea genealoogia uurijatele

Seisuga 1.jaan.1998

1. Eesti Riiklik Arhiiv Maneezi 4 lugemissaal uurijatele	E K R 9 -17	T N 9 - 19	t. kommut.411 118, küsida 422 sissepääs passiga	
2. ERA Filiaal Toompea lossis lugemissaal uurijatele	E T N 9 - 16	R 9 - 14	t. 444 518 pr. Sallaste, eelnevalt luba tellida, pass, Riigikogu pääslast sisse	
3. ERA Filiaal (end. Parteiarhiiv) Tõnismägi 16	E R 9 - 16.30	N 9 - 18.30	t. 442 388, 440 720, 446 020	
4. ERA Tehnika osakond, Toomkooli 7	E - R 10 - 11	15 - 16	t. 442 352 uurijatele eelnevalt loa vormistamine kokkuleppel, osakonna materjale saab uurida (ka tellida) pr. Sallaste juurest	
5. Eesti Rahvusraamatukogu Tõnismägi 2	E - R 10 - 20	L 10 - 17	t. 444 518	
6. Eesti Teaduste Akadeemia Raamatukogu Baltika osak. Rävalla 10, I korrus	E - R 10 - 20	L 10 - 16	alalistele uurijatele soovitatav vormistada raamatukogu kaart soovitatav vormistada lugejapilet, tasuline, pildiga	
7. Teaduste Akadeemia Ajaloo Instituut Rüütli 6/10	uurijatele E - R 9 - 12	eelneval kokkuleppel	pr. Ülle Tamla t. 444 805	
8. Keele Instituut, Roosikrantsi 6 pere- ja kohanimede kartoteek murde sektor, tuba 402	E - R 9 -12	13 - 16	soovitatav eelnev kokkulepe	sektori juhataja pr. Marie Kallasma t. 448 362
9. Tallinna Linnaarhiiv, Tolli 4 lugemissaal uurijatele	E T N 9 - 15	K 11 - 19	t. 6 411 209, saali juh. Hinrikus	
10. Ajaloo muuseum, Pikk 17	E T N R 11 - 18		pr. Annist, dir. Toomas Tamla	
11. Tallinna Linnamuuseum, Vene 17	suvel suletud T		kodu uurijad Vene 6 N 17.30	
	talvel suletud E T		juhendaja mag. Kaupo Deemant	
	10.30 - 17.30		t. 6 44 58 56	
			peavarahoidja pr. Aita Raik	
			t. 6 441 574 (fondide nimistud)	
12. Siseministeriumi Perekonnaseisu Amet, Toompea, Lossi plats 1a	E 14 - 16	K 10 - 14	R 10 - 12	t. 6 316 181
13. Tallinna Filmi ja Fotoarhiiv Ristiku 84	E - R 8 - 16			t. 470 718, 432 295
14. Raevangla fotomuuseum Raekoja plats 6/8 (Raekoja taga)	aprill - sept. N - T 10 - 17			t. 6 148 467, pr. Mall Parmas
	okt. - märts E N R 10 - 17			
	L P 10 - 16			
15. Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum, Müürivahe 12	K P 10 - 18			t. 442 132
	arhiivid T - R 10 - 17			
16. Eesti Ajaloo Arhiiv, Tartu, Liivi 4 ja Tartu Linnaarhiiv	lugemissaal uurijatele			t. lugemissaali (27) 421 337
	E - R 8.30 - 19			esmakülastajatel vormistada
	kuu 1. K 13 - 19			pildiga pääse aastaks
17. Eesti Rahvamuuseum Tartu, Veski 32	E - R 9 - 16			t. (27) 421 279 kommutaator,
	arhiivi raamatukogu	K - P 11 - 18		arhivaar pr. Tiina Tael
18. Harjumaa muuseum, Keila, Linnuse 9	K - P 11 - 18,	nov. - apr. 11 - 16		t. (22) 746 136
19. Harju maakonna Arhiiv, Laagri, Nõlvaku 9				t. 6 796 702 direktor,
20. Harjumaa Perekonnaseisu Amet Roosikrantsi 12				t. 6 796 701 teadurid
				t. 446 949
21. Ida- Virumaa Arhiiv, Jõhvi, Kaare 14				t. (233) 22 148, 22 051
22. Ida- Virumaa Perekonnaseisu Amet, Jõhvi, Kivi 10				t. (233) 22 220, 22 918
23. Kiviõli Perekonnaseisu Amet Keskpuiestee 20				t. (233) 58 656
24. L.-Virumaa Arhiiv, Rakvere Kretzwaldi 1				t. (232) 43 546
25. L.-Virumaa Perekonnaseisu Amet, Rakvere, Laada 3a				t. (232) 43 144, 45 970 juhataja
26. Rakvere muuseum, Tallinna 3	T - L 11 - 17			t. (232) 44 369
27. Jõgeva maakonna Arhiiv, Jõgeva Roosi 3a				t. (277) 21 065, 23 068

28. Jõgevamaa Perekonnaseisu Amet, Jõgeva, Suur 5		t. (277) 21 430, 21 032 juhataja
29. Järvamaa Perekonnaseisu Amet Paide, Keskväljak 14		t. (238) 51 812 juhataja
30. Järvamaa Arhiiv, Paide, Aiavilja 13		t. (238) 51 306, 50 212
31. Lääne maakonna Arhiiv, Haapsalu Kalda 22		t. (247) 44 956
32. Pärnumaa Perekonnaseisu Amet Pärnu, Munga 2		t. (244) 40 350
33. Pärnu Linnaarhiiv, Pühavaimu 19		t. (244) 42 900, 42 170
34. Saaremaa Perekonnaseisu Amet Kuressaare, Tallinna 2		t. (245) 54 067
35. Saare Arhiiv, Kuressaare, Pargi 5a	T - K 10 - 18	t. (245) 59 671
36. Saare Maakonna Arhiiv Kuressaare, Lossi hoov 2		t. (245) 54 932 Salme osakond 71 604
37. Tartu Linnamuuseum, Tartu, Oru 2	K - P 11 - 18	t. (27) 432 722
38. Tartu Perekonnaseisu Amet, Pepleri 27		t. (27) 430 177
39. Valga Muuseum, Pärna pst. 11		t. (276) 41 492
40. Valga Perekonnaseisu Amet, Kesk 11		t. (276) 43 565, 43 047
41. Valgamaa Arhiiv, Raja 8		t. (276) 41 824
42. Viljandi Maakonna Arhiiv, Jakobsoni 11		t. (243) 34 273, 34 439
43. Viljandi Muuseum, Laidoneri 10	suvel K - P 11 - 18 talvel K - P 10 - 17	t. (243) 33 664 teadurid, t. (243) 33 663 direktor
44. Viljandimaa Perekonnaseisu Amet, Viljandi, Vabaduse plats 6		t. (243) 33 739 inspektorid
45. Võrumaa muuseum, Võru, Katariina 11	K - P 11 - 18	t. (241) 21 939
46. Võrumaa muuseumid, Kreutzwaldi 16		t. (241) 24 479
47. Võrumaa Perekonnaseisu Amet, Lembitu 2		t. (241) 21 556, 21 666 juhataja

- Märkused:
1. Maakondade arhiivide fondide säilikud algavad enamalt jaolt 1949 (vahel 1946) aastatega.
  2. Maakondade Perekonnaseisu Ametite registrid (sünnid, abielud, ristimised, surmad) algavad 1924. aastast (vahel ka 1926. aastast)
  3. Maakondade arhiivide, muuseumide, Perekonnaseisu Ametites uurijate teenindamist teostatakse enamasti asutuste lahtioleku aegadel, milliseid tihti muudetakse ja nendes pöördumisel on vajalik enne telefoni teel täpsustada.
  4. Eesti telefon rekonstrueerib jaamu ja telefoninumbrid võivad muutuda.

Koostaja V. Mäe

1996. aastal alustas ajakiri **“Maakodu”** kirjutiste sarja “Eesti küla 300” (nr.1). Järgneb loetelu selles ajakirjas kahe aasta jooksul ilmunud esivanemate töid ja toimetisi, elukombeid ja külaelu tutvustavatest kirjutistest.

1. Külade ja maaelu uurimisel on paljugi tehtud. Vold. Miller (MK nr. 3/96)
2. Muistised Eesti külamaastikul. Ants Kraut (4/96)
3. Taluhoonete paigutusest. Ethel Brafman (6/96)
4. Taluelamu interjöörist ahk kuidas ennevanasti elasime. Piret Õunapuu (3/97)
5. Kui vanad on meie külad. Gea Troska (8/9/97)
6. Külähääled läbi aegade. Igor Tõnurist (7/96)
7. Rannakülad ja merekultuur. Peeter Pao (9/96)
8. Maareformist ja asundustalude rajamisest möödani Eesti Vabariigis. Jüri Kuum (7/96)
9. Loomade karjatamine endisajal. Ildike Jaagosild (5 ja 7/96)
10. Emake maa - toitja ja õpetaja. Vello Lõugas (6/96)
11. Eestlaste toit läbi aegade. Reet Piiri (1/97)
12. Viljalõikus Eesti külas. Endla Jaagosild (9 ja 10/96)
13. Kuidas vanasti reht peksti. Endla Jaagosild (10 ja 11/96)
14. Puuvilja- ja marjakasvatuse Eestimaal enne II maailmasõda. Kalju Kask (7/96)
15. Linnukasvatuse läbi aegade. Matti Piirsalu (2/97)
16. Mesindus Eestis enne 1918.a. Jüri Kuum (2/97)
17. Eesti üle 300 vere-lõpulise kohanime. Jüri Kuum (6/97)
18. Kohanimi iseloomustab paikkonda. Valdek Allik (12/97)

Vaata ka “RIIGITEATAJA I osa” nr. 95/96 1997.a. lk. 2966-2989 “Alevite, alevike ja külade nimistu kinnitamine...” s.o. Vabariigi Valitsuse määrus nr. 244 18.detsembrist 1997. Seal on äratoodud kõik praegu kehtivad külade nimed.

Väljavõtteid loetust

Keegi pole ennast ise loonud.

Keegi meist ei ole ennast ise loonud. Ka ükski loom, bakter või viirus, puu, lill pole end ise loonud. Aga ka kivid, vesi, õhk, Maa, Päike, Kuu, kogu kosmos ja elementaariosakesed selliseina, nagu nad praegu on, pole end ise tekitanud.

Nii meis kui meie järglastes pole ei vaimset ega füüsilist, mis kuuluks ainult meile. Meid loonud ja meie järglasi loov pärvusaine on vana tuhandeid põlvkondi ja on meile antud edastamiseks üldisest genofondist, ainult uues kombinatsioonis. Meie ise ei saa sellele midagi juurdelisada ega ära võtta. Nii ei saanud meie vanemad ega saa ka meie järglasi luua oma soovi järgi - targaks, ilusaks, suureks või väikeseks jne. Järglaste olemuse määrab ära nende vanematesse viidud juba valmis, meile tundmatu pärvusaine. Seega polegi meie ainult meie vanemate ja meie lapsed ainult meie lapsed.

See kehtib ka kõigi eelnevate ja tulevaste põlvkondade kohta. Ema on kui inkubaator ja uue elu ilmale tooja, toitja ja kaitsja. See intiimne info ja omanditunne tekitabki oma lapse tunnetuse, mida loodusel on vaja selleks, et vanemad hoolitsevalt käitüksid järglastega vältimaks hukkumist.

Kui tulevikus teaduse arenedes, antakse inimestele geneetilised passid, mille järgi on teada, millised abielud pole järglastele sobivad, võib pärilikkuse all kannataja süüdistada vanemaid.

Niisiis ei saa me endale valida vanemaid ega elukeskkonda. Seega on minu elu turvalisus, minu kujundamine nii heaks kui halvaks määratud minust sõltumatutest objektiivsetest põhjustest - pärilikkusest ja elukeskkonnast, kuhu oleme sündinud. Seepärast peab inimese ja tema tegude hinnang lähtuma sellest seisukohast, arvestama sellega.

See oli väike katkend Jaak Rebase raamatust "KES SA OLED" (TPÜ Kirjastus Tallinn, 1997)

Soovitame lugeda

- Arvo Mägi "Risti riik" - Karvikute kroonika I. Eesti Kirjanike Kooperatiiv, Lund, 1970.
- Arvo Mägi "Uued isandad" - Karvikute kroonika" II. Eesti Kirjanike Kooperatiiv, Lund, 1971.
- Sama: Arvo Mägi "Risti riik; Uued isandad. - Karvikute kroonika. Tln. Eesti Raamat, 1992.
- Arvo Mägi "Õigus hõlma all" - Karvikute kroonika III. Eesti Kirjanike Kooperatiiv, Lund, 1972
- Arvo Mägi "Lippude vahetus" - Karvikute kroonika IV. Eesti Kirjanike Kooperatiiv, Lund, 1973.

Arvo Mägi alustab oma romaanisarja Jakob Hurda sõnadega : "Eestlased ei ole mitte kärbsed, kes täna sünnivad ja homme surevad, vaid üks vana ja visa rahva sugu, kes ammu juba maailmas on elanud ja ka pärast meid veel kaua kestma saab."

Neljas köites on autor läbi rännanud 750 aastat eestlaste evolutsiooni, tsivilisatsiooni, ühiskondlikku ja poliitilist elu ning kultuurilugu. Viimast on puudutatud kõige pinnalisemalt, sest Karvikute suguvõsas pole peaaegu vaimsete huvidega inimesi.

KARVIKUTE SUGUVÕSA 1187 - 1972

Ool	- 1222	puusepp
Talis	1188 - 1208	meremees
Unno	1208 - 1242	kalamees
Ramm	1232 - 1276	talunik
Pärn	1253 - 1324	talunik / tark
Tiit	1299 - 1357	sepp
Vood	1330 - 1351	sepasell
Ruutu	1351 - 1401	vabadik
Kotlep	1372 - 1420	vabadik
Naan	1400 - 1444	koerapoiss
Härm	1440 - 1481	tallipoiss / jahisulane
Laar	1466 - 1502	jääger
Enrik	1489 - 1530	mõisakarjane
Ant	1515 - 1570	külakarjane
Mikk	1542 - 1585	puusepp
Riko	1562 - 1585	puusepp
Siim	1585 - 1618	sulane
Joosu	1604 - 1681	rehepapp

Peep	1632 - 1697	aidamees
Volmer	1659 - 1704	mölder
Ants	1690 - 1740	talumees
Viilip	1712 - 1772	kellamees / köster
Märt	1740 - 1789	metsavaht
Miina	1763 - 1814	ämmamoor
Priidu	1789 - 1828	kõrtsmik
Karla	1810 - 1855	kutsar / veovoorimees
Peeter	1835 - 1905	sadulsepasell
Anton	1861 - 1915	kaupmees
Juhan	1887 - 1961	trükkal
Lembit	1915 -	fotograaf
Toomas	1958 -	

Kes oli...

Kubjas, kilter.

Teoliste tööd mõisapõllul, heinamaal jne. juhtis ja kontrollis **KUBJAS**. Ta pidi ka talupoegadelt nende maksud ja andamid sisse nõudma. Suuremates mõisades oli mitu (enamasti 2) kubjast või kubjas ja abikupjad ehk nn. kiltrid.

KILTER (kümnik) oli teol viibivate teoliste järelevalvaja.

Kubjasteks olid tavaliselt adratalupojad, kelle talud jäeti teenistuse eest koormistest vabaks. Mõnel pool said kupjad ka rahalist tasu. Kupjale andis üksikasjalisi juhtnõure valitseja, kes jälgis rangelt ka kupja tegevust.

Rahvatraditsioonis on kubjas hirmus töölesundija, kuid ka vastik mõisahärra ees lipitseja. Ühes laialtlevinud rahvanaljandis näeb kubjas isegi kirikus tukastades und teoliste tagasundimisest ja ehmatab kogu kirikurahva ära, hüüdes: "Äestage, poisid, kuradid!"

Kõige sagedamini said teolised karistuseks peksa oma otsestelt töödejuhatajatelt - kubjastelt ja kiltritelt. Nendele kohtadele võttis mõis harilikult jõhkraid ja toorid talupoegi, nõudes neilt ühtlasi erilist agarust teoliste peksmisel. Mõnikord ei tarvitsenud eksimust ollagi, peksa saadi ka hoopis ilma põhjusega, kui härra, valitseja või kupja tuju oli halb. Iseäranis kurjad kupjad ja kiltrid käisid kolm, neli keppi korruga käes. Peksmine nende poolt oli niivõrd sagedane ja vali, et teolised mõnel pool hoopide mõju vähendamiseks suvelgi kandsid töö juures kasukaid särge all. Teolised teadsid, et kui kubjas nuudi tõstab, tulebpanna käed silmade kaitseks.

Olid laulud kupja manitsemise kohta, et ta ei lööks teolist, eraldi laulud kubjaste peksust pääsemiseks altkäemaksu pakkumise kohta ja kurjale kupjale kättemaksimisest. Rahvas on loonud laule sellegi kohta, kui valusasti kupjad peksid (...lööb, et luu näiksi), üksikute kehaosade (pihad ja õlad) löömise kohta ning peksuhaavade ravimise kohta (eriti saunas vihtlemise teel).

Mõisakubjaste kõrval esinesid ka valla- ja küllakupjad, kes korraldasid talupoegade teotööle saatmist, neil olid veel lisaks mõningased poliitilised funktsioonid. Teetegemise järele valvas sillakubjas.

Kuidas meie suguvõsa omale perekonnanime sai.

Kahjuks on asju, mida ei saa võtta absoluutse tõena. Aga peaaegu igast ammustel aegadel toimunud sündnusest on meieni säilinud mingid kajad. Ärme nõuame nende kajade kohta dokumente ega kindlaid tõendeid.

Ütleme vaid - see võis olla nii!

...suguvõsa elas Läänemaal Kullamaa kihelkonnas Parmeli mõisa maal. Hiljem hakati seda mõisa rahva seas nimetama Liivi mõisaks. Selle nime sai mõis siin 300 aastat elanud Lievenite suguvõsa järgi.

Siis tuli aeg, kus mõisaomanik pidi kõigile oma talupoegadele panema perkonnanimed. Mõisa eelmine omanik, Wilhelm Otto von Essen, oli pool aastat tagasi surnud. Mõisa uus omanik, krahv Sievers, vaevalt ise neid nimesid panema hakkas. Küllap jäi see mõisavalitseja teha.

Ja ta alustab:

23 - mann lõpulist nime. Lihtne ! Lassi talu - **Lassmann**, Kalli Matsi talu - **Kallmann**, Mansi pere - **Mansmann**, Kuke pere - **Kukmann**. Ja ikka samas vaimus edasi.

Vahelduseks saab Rebase talu peremees nimeks - **Wucks**.

8 - berg lõpulist nime: Malla talu - **Mallberg**, Matsi järglased - **Matsberg**, Sooniste mõisast tulnud Ants - **Soonberg**, Jaani pojad - **Jaanberg**.

5 - son lõpulist nime: Villema talu - **Villemson**, Jüri talu - **Jürison**, Ado lapsed - **Adosson**.

Mõisa karjasest saab **Karjamann**, sulane Hans aga saab omale nimeks **Wappermann**.

10 - thal, - taal lõpulist nime: Pääreni lapsed - **Päärentaal**, Ewa tütar - **Ewentaal**, Jüri lapsed - **Jürgentaal**.

Ja siis tahavad nelja talu peremehed ja nende pered ühist perkonnanime, sest nad kõik on omavahel sugulased. Nendeks on: Küti Ado (õigem küll Ado lapsed, sest Ado ise jõuab enne ära surra),

Karja Matsi Hansu pere,

Vahtriku Jüri oma perega ja

Topi - Lepiku Ado oma perega.

Mis neile ikka nimeks panna - mõisa nimi ja - taal lõppu. Ongi **Liiventaal**.

Kellele tuleb tuttav ette, kellele mitte.

Meie esivanemate loo moodustavad mitte ainult arhiividest kogutud numbrite read, vaid kõik see, kuidas need meie esivanemad istusid ja astusid, millist keelepruuki kasutasid, kuidas nad oma rõõmu väljendasid ja arveid klarisid. Paikkonniti on see väga erinev.

Olen pärit Läänemaalt. Meie kodus kasutati seda K - P - T vaest keelt. Räägiti pehmelt, laisalt - kui mingi täht polnud sõna mõistmiseks hädavajalik, siis seda lihtsalt ei hääldatud. Pikad sõnalõpud kadusid kuhugi enne kui nad suust kuuldavale oleksid pidanud tulema.

Ja H täht! See oli juba liigne luksus hakata seda sõna algusesse raiskama.

Olid ka antud paikkonnale iseloomulikud nimetused asjadele, nähtustele.

Vanaisa - vanaema õlgkatusega majas olid ikka obused ja lammad, maja ees kasus ekk ja peenral erned.

Poisid läksid roonut teenima või ronisid kartsast mööda laudile. Ja kui ma koolis teatasin õpetajale, et kardolad pannakse talveks unni ja eenad veetakse küüni, et vesi kraavis jooseb ja unt metsas ulub, pani see hallipäine õpetaja mulle käe õlale ja ütles: "Meie siin teame küll, mis see tähendab, aga pljud inimesed ei tea. Nad ei oska seda keelt. Koolis õpime nii rääkima, et kõik meist aru saaks".

Kui nii, siis nii!

Aga kodus toimetas ikka küüdi seelikuga vanaema ja käis kaolt vett toomas, vanaisa valas endiselt küünlaid ja vanaema imestas - niisikesed piinikesed, need lõpivad kähku ää. Selle peale vanaisa popsutas piipu, lükkas sõrmedega läbi alli juuksepahmaka ja kommenteeris - näh, juuksed na pikaks kasund.

Selle majas oli suur tuba ja kaks kammert. Toas oli pliida, suur söögilaud, levaahi ja nurgas seisis leevaastas (leivaastjas). Magati aga tagakamris.

Pliida ees oli nelja jalaga pliidadepenk, pliidanurgal valgusallikaks tattnina. Enne tule tegemist tuli pliidasiiiver lahti teha. Kui aga oli vaja kütta suurt levaahju, tuli kõigepealt pliidasiiiver kinni panna, siis pelt pealt lahti teha, riiskad (kriskad = siibri aset täitev kaas ahjulõõris) pealt ära võtta, pelt uuesti kinni panna - alles siis võis tattnina leegist süüdatud puupilpaga panna aod (hagu - haod) ahjus põlema.

Pliida serva peal oli koht piirukiinele (riist hagude ja puude raiumiseks).

Kevadel aga õitsesid õues sirinad, soostrad ja tikerbärid.

Tööriistade sahtlis olid aamrid ja toosi sees kruud.

Kui lastel oli mingi pahandus hinge peal, siis hiiliti poolvilgamisi (vargsi) koju.

Viivi Liventaal

Tõnu Tammar 50
Liivi Aarma 50
Endla Nugis 60

Õnnitleme meie tublisid suguvõsaurijaid, soovime jõudu edaspidiseks!

Mina, **Tõnu**, sündisin 4. jaanuaril 1948. aastal Rakveres. Juured on isa poolt Kadrina kihelkonnas, praeguses Arbavere vallas Soonurkse külas ja ulatuvad 1726.aastasse. Ema poolt olen Keila kandist Jälgimäelt, tema ema on pärit Avanduselt.

1966.aastal lõpetasin Rakvere I Keskkooli. Järgnes 1966-68 TPI, 1968-70 vene kroonu, 1972 - abielu, 1973 - sündis Kaarel, 1976 - Atko-Madis. 1975 - 1980 Pedagoogiline Instituut (joonistamine, joonestamine, tööõpetus. 1.aprillil 1979 läksin Tallinna 42. Kk. (Kadrioru Kk.) tööõpetuse õpetajaks, kus töötan tänaseni. Peale genealoogia on huvik joonistamine (maalin pliiatsiga), vahel teen pisut käsitööd (mööbel, ennistamine, ehted).

Liivi Aarma - on sündinud 10.veebruari 1948.a. Tallinnas. Lapsepõlv möödus Raikülas. Esimene tähtsam kool, mille lõpetas, oli Raplas. Seal siirdus TRÜ-sse ajalugu õppima. Ülikooli lõpetas 1971, sellele järgnes teadustöö Ajaloo instituudis, kus omandas ajaloo doktori kraadi - 3 aastat oli Rootsi Balti Instituudi stipendiaat.

Praegu on Liivi Pedagoogikaülikooli dotsent. Liivi on olnud EGS gooti kirja lektor ja kursuste juhendaja, alati abivalmis nõu ja jõuga toetama. Senine suurim elutöö on praegu toimetamisel, see on "Eestimaa pastorite leksikon". Ootame selle ilmumist ja soovime juubilarile sama edukat loometeed! Loodame, et tal leidub jälle aega Eestimaa oma juurtega tegelda ja teisi aidata. Noored uurijad vajavad ju jälle gooti kirja algõpetust!

Endla Nugis - sündisin 17.vebruaril 1938. aastal Rakveres. Õppinud Tallinna 21.Keskkoolis, Tallinna 29. Mittetäielikus Kk-is, Tallinna 7. Keskkoolis - lõpetasin 1956. Õppinud TRÜ-s, lõpetanud TPI infotötlejana. Töötanud Pirita tee Instituudis (20 aastat), Tehnikaülikoolis (10 a. ja ka praegu). Juured ema poolt Viru-Nigula khk., Pada vallas, Vana-Varudi külas, Kõrtsi talus, sealt lähevad juured Mahule Koogu mõisa Härjapea külla (kaugeimad andmed 1780 aastast Rikken, Erilt) ja Ambla khk. Isa poolt uuritud Markust ja Riiski Piliistvere khk., Kõo vallas, Koksvere külas kuni 1638. aastani. Järeltulijaid - 2 poega Rain ja Sten ning 4 lapselast.

Hea uudis!

Eesti Kultuurkapitali toetuse IV kvartali jaotuse järgi eraldati Rahvakultuuri sihtkapitalist Eesti Genealoogia Seltsile tegevustoetust **10 tuhat krooni** (vt. "Sirp" 09.01.98)

SOOME ja ROOTSI AJAKIRJU meie lugemislaua:

EGS saab Soome Suguvõsaurijate Seltsilt ja samalaadset seltsilt Rootsist (Sveriges Släktforskarförbund) regulaarselt nende seltside poolt väljaantavaid ajakirju. Need ajakirjad saavad tasuta nn. humanitaarabi korras.

Eesti suguvõsaurijaile pakub enim huvi soome seltsi ajakiri "**Sukutieto**", mis ilmub juba 14. aastat. Seda ajakirja annavad välja tegelikult kaks organisatsiooni: Suomen Sukututkimusseura (SSS) ja Sukutietoteknika ry. Viimane neist tegeleb kompuutertehnika juurutamisega suguvõsauringuisse.

"Sukutieto" sisaldab ülevaate kõigist soome uurijaile tähtsamaist sündmustest. Kuna kogu EGS raamatukogus asuvate ajakirjade ülevaade läheks väga pikaks, piirdun eelmise aasta kahe viimase numbriga (nr. 3 ja 4) kirjeldusega. Juhtkirjad: "Suguvõsa ja isikuajaloo uurimise tulemusi" konstateerib, et uurimistööd pole tehtud asjata, kuna üle Soome on aasta jooksul korraldatud palju suguvõsa kokkutulekuid ja ka infoagentuurid on asja vastu elavat huvi ilmutanud. "Suguvõsaurijate kevad" märgib, et juba paarkümmend aastat tagasi alanud suguvõsaurijate renessanss ei näi vaibuvat. On lisandunud sadu uusi uurijaid, lisaks info kodulehekülgedelt Internetist ja tuleval aastal on Kotkas läbiviidavatest suguvõsaurijate päevadest.

Järgnevad uurijaile adresseeritud artiklid: "Milline on hea matrikel" ja "Perekonnanimed suguvõsauringus". Kõigist probleemidest on antud põhjalik ülevaade. Järgneb uurimus "Tikkurila küla, talud ja väljapaistvad isikud". Veel on õpetus, kuidas saada Interneti kaudu infot Soome arhiivides leiduvate fondide kohta (põhiregistriinfo, millises arhiivis asuvad, asutuste fondid nende kõigi kunagiste nimede järgi). Selgitus on näidete varal.

Veel on ajakirja igas numbris suguvõsauringuid puudutava uudiskirjanduse tutvustus, uute SSS liikmete nimekirjad. Omaette osa on ost-müük-otsing s.t. raamatute, uuringute ost-müük ja isikute otsing. Veel on lõpus seltsielu kalenderplaan. Muidugi ka veel suguvõsauringualane seadmete, programmide jne. reklaam.

SSS-I ajakiri "**Genos**" ilmub 1968. aastast alates. Seda ilmub neli numbrit aastas. See ajakiri on rohkem akadeemilist laadi, artiklite autorid on enamasti teadlased, artiklid aga enamasti uurimistööd või nende osad. Näiteks fil.dok. Pekka Nevalainen: "Kriminaal-, Kesk- ja Riigipolitsei materjalid isikuajaloo uurimisel", fil.dok. Kari Tarkiainen: "Metsasoomlased suguvõsaurijate vaatevinklist", suursaadik Klaus Castren: "Siitoin suguvõsa Sortavala valla Rytty külast". On ka sugupuud ja ilmunud kirjanduse ja artiklite iseloomustusi.

Rootsi ajakiri "**Släuthistoriskt Forum**" (suguvõsa ajalooline foorum) ilmub 5 korda aastas ja on ilmunud juba 16 aastat. Eesti lugejale valmistab raskusi rootsi keele mitte tundmine või vähene keele oskus. Sõnastiku abil lugemine on muidugi vaevaline. Ajakiri on üldiselt sarnane soomlaste omaga (Sukutieto). Sisaldab uuringute publikatsioone, seltsi päevasündmuste kirjeldusi, uudiseid arhiivinduse ja arvutikasutuse vallast. Samuti on seal osa ost-müük-otsing ja uudiskirjanduse tutvustus.

Rootsi ajakiri "**Svenska Antavlor**" (Rootsi suguvõsad) ilmub neli korda aastas, alustas ilmumist 1987. aastal. See ajakiri sisaldab nn. Kekules-süsteemis sugupuud ca 5-6 sugupuud ühes numbris. Sugupuudes on suund oleviku poolt minevikku, sugupuude suurus muidugi oleneb uurimise õnnestumisest. Senini on kirjeldatud 239 sugupuud või selle osa.

Viimase paari aasta ajakirjade numbrid on EGS raamatukogus olemas (on veel ka vanemaid numbreid ja kohalike seltside ajakirju Soome osas) ja neid saavad EGS liikmed soovi korral laenutada.

H. Talvoja

Ühe nime saamisloost.

Kanepi kihelkonna Erastvere Morelite perekonnanime saamisest on rahva hulgas liikumas alljärgnev lugu.

"Näe, Erastvere kandis, üks Laane talu see,
seal leidis mees, kes kandis kõik mured viinasse.

"Siis seda nagu pahet "härr" tahtis pilgata,
et nähtaks selget vahet, sai "Topsi" nimeks ta.

Mis sest, et igast topsist mõis oma osa sai,
kuid talutarest kostis vaid häda halinaid.

Tost nimest kus kuid mure meest vaevama siis jäi,
nii kirikhärra juurde ta tatsas paljapäi.

Siis tõstis targa lauba too Kanepi von Roth,
ta nägi, mures lausa on mees, kes väärrib hoolt.

"No Laur, mis murõ vaivap see lämmi pääväga?
Kas heng jo taivast kaibap, et süa pitsitap?"

Mees näppis mütsilotti, ei sõna suhu saand:

“Härr, ei ma nimeks Topsis joht pidada ei saa!”
“No, kui on nii, et murõ sul tolle nimega,
siis olgu nimeks “Murõl”, nii pastor pajatas.
Nii Morelite nimest teab rahva pärimus.

Uurimisel selgus:

Johann Philipp von Roth sündis 24.11.1754.a. Pärnus ja suri 25.06.1818.a. Kanepis. Oli aastast 1780 kuni surmani Kanepi pastor. Seega pidi tegevus sündima tema töötamise ajal.

Erastveres leidub Laane talu.

Von Roth pani oma koguduse talupoegadele perekonnanimed. Kuid:

pastor pani perekonnanimed ainult talupoegadele, vabadikele perekonnanimede panek ei laienenud. Kuid Morelite eellased olid vabadikud. Neil puudus perekonnanimi VII hingerevisjonil 1816.a. ja alles 1826.a. hingerevisjonil on perekonnanimi, mis on kirjutatud kujul “Murrel”.

Kuna Morelid olid vabadikud, siis liikusid nad ühest talust teise. Olid Kakko Markuse talus, sealt tulid Kolloverre ning 1850.a. hingerevisjonil olid Püssi mäe talus. Arhiivi materjalide alusel ei elanud nad kunagi Laane talus.

Lauri nime Morelite meessoost eellaste hulgas ei leidu. Esinevad eesnimed: Hans, Jaan, Jüri, Tanni (Tannil), Hindrich (Hindrik, Hindrick), Adam, Rein, Gustav, Johann. Nimed on väljakirjutatud hingerevisjonidest. Seega võis kahe hingerevisjoni vahel sündida ja surra ka mõni Laur. Kahe hingerevisjoni kõige pikem vahe von Rothi eluajal oli 16 aastat (hingerevisjonid 1795 ja 1811). Vaevalt oleks selle lühikese ajavahemiku jooksul jõutud sündida ja surra ning tõsise napsuvõtjana ka laulus leida jäädvustamist.

Seega on lugu liiga ilus selleks, et olla tõsi. Kuigi loo tekkeae ei ole teada võib siiski arvata, et see on kirjeldatud sündmustest tunduvalt hiljem loodud. Üldine paratamatus on siin selles, et aegade jooksul sündmused, tegelased ja tegevuskohad lähevad inimeste mälus segamini.

Sarnaste lugude kasutamine aga muudab suguvõsaloo elavamaks. Muidu fikseerime ainult sünni-, surma- ja abiellumise daatumid. Ka uurijat sunnib see nii mõndagi küsimust tõsisemalt lahkama. Ilma eelneva laulukeseta ei oleks leidnud uurimist pastor von Rothi elulugu, ei oleks saanud selgeks, et Roth pani koguduse talupoegadele varakult perekonnanimed jne.

Rafael Tuisk

Möödunud aasta lõpul Maneezi tänaval Eesti Riigiarhiivi saalis toimunud Tallinna osakonna kokkutulekul avastasime saali seintel kunstnik Pilvi Blankin-Salmini vaipade väljapaneku. Gobelääntehnikas vaipadest äratas kokkutulnutes kõige rohkem huvi esikohale paigutatud vaip, millele kunstnik on andnud tabava nime: “Hüvasti jätmata”. Vaibal on kujutatud autori emapoolne sugupuu, milline elutses aladel Alutaguse metsadest Peipsi-äärse Avinurmeni. Sugupuud vaibal kujutama ajendas kunstnikku onu Helmuti surm. See onu oli olnud suguvõsa põlisel asustuslal viimane tugisammas, suguvõsa traditsioonide ja vaimu edasikandja.

Pilvi Blankin-Salmin on esinenud paljudel rahvusvahelistel näitustel, praegu on järjekorras Kanada. Tema loomepaigaks on Klooga.

Nimed ja arvud vaibal:

PIRET TANEL JUANNA

TRIIN TOOMAS ELISABETH

AVO TAAVI ALEKSANDER

EVE MAIE MEIDA VOLDEMAR

JOHANNES KATTA - ROSALIE

ANDRE KADRI

MARI JÜRI

ANDRES 1785

JAKOB 1756

JAAN 1720

JAAK 1690

JAAN ANTS 1660

ANDRES 1625

HINTO 1595

Laualehe toimetus

Toimetaja	Ants Roomets	✉	Järgmises numbris: - kodu-uurijate töomailt
Tehniline toimetaja	Endla Nugis	✉	- ajaloo radadel - LIEVEN- ite suguvõsast
Uurimistöõ ja arhiivinduse sektor	Väino Mäe	✉	- vabariigi 80.aastapäeva üritustest.
Fotograaf	Hjalmar Märskä	✉	

Kirjad: EE0009 Tallinn Muraka 5 E. Nugis telef. 539 213